

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำนครราชสีมา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กลุ่มอำนวยการ

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงคอกน้อยดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ๒) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โดยประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และ ISO 37001:2016 เพื่อให้สามารถคัดเลือกกระบวนการงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต กำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และเกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งนำไปสู่การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต และกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงคอกน้อย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๓
๓. คำนียามศัพท์เฉพาะ	๓
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบศรีขันธ	๕
๑. การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๕
๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๖
๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	๙
๕. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๑๐

ส่วนที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไป อาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่งดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบัน ที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบศรีษณ์ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงาน โดยประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และ ISO 37001:2016

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม ที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวการณ์การแข่งขัน ทรัพยากร และสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร กระบวนการ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอน การดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงาน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่จำกัดว่าจะอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัด หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรม และจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงฉรียงทราบถึงความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิด ดังนี้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการ เป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล พร้อมกันนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการ แนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตุมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการ ให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพตุมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่าง ซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง/ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็น ผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
สินบน	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แกบุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้น ไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ๒) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โดยประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และ ISO 37001:2016

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
๕. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

โดยใช้หลักการ ดังนี้

Know Factor คือ ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว

Unknow Factor คือ ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

จากการคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ มีจำนวน ๒ ด้าน ๒ กระบวนการ ดังนี้

ที่	ด้านความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
			Know Factor	Unknow Factor
๑	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	กระบวนการบริหารงานบุคคล		✓
๒	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

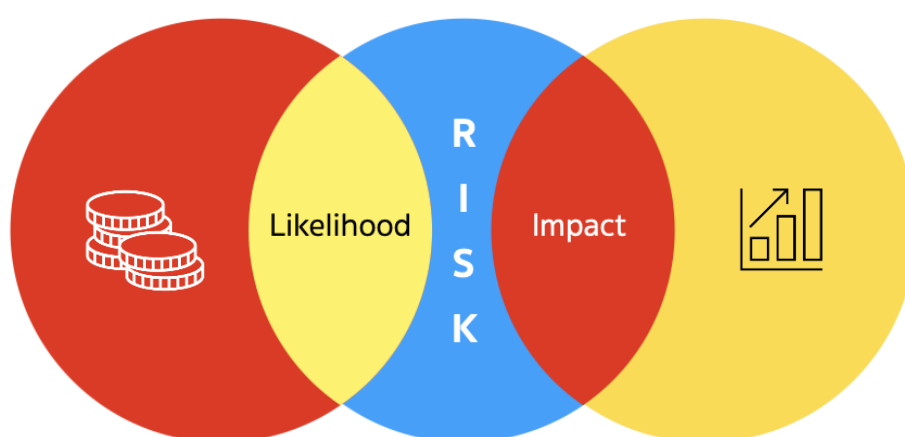
ที่	ด้านความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๑	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	กระบวนการบริหารงานบุคคล	๑. การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้สอบเพื่อแลกกับการสอบผ่านและได้เป็นข้าราชการ ตำแหน่งครูผู้ช่วย ในสังกัด สพม.ประจวบคีรีขันธ์	กลุ่ม อำนวยการ/ กลุ่มบริหาร งานบุคคล
			๒. การรับของขวัญของฝากจากผู้สอบได้หรือผู้ผ่านการคัดเลือก	
			๓. การเรียกรับผลประโยชน์จากบุคลากรที่ขอโอนย้ายมาดำรงตำแหน่งในสังกัดเพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกเป็นพิเศษ	
			๔. การรับของขวัญของฝากจากบุคลากรที่ผ่านการโอนย้ายมาดำรงตำแหน่งในสังกัด	
			๕. การเรียกรับผลประโยชน์จากบุคลากรที่สอบเลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกเป็นพิเศษ	
			๖. การรับของขวัญของฝากจากบุคลากรที่ผ่านการเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น	
๒	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การกำหนดคุณลักษณะและแบบรูปรายการ (TOR) ของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีประกาศเชิญชวน (วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์/ e-bidding) ที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ	กลุ่ม อำนวยการ/ กลุ่มบริหาร งานการเงินและ สินทรัพย์
			๒. การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงสามารถกำหนดหรือเลือกผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ จึงอาจทำให้มีการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้	
			๓. การรับสินบนของขวัญ ของฝากจากผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญา	

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนนทั้งสองปัจจัย ดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	มีการสอบสวนจากหน่วยงานภายนอก มีการลงโทษทางวินัยกับบุคลากร
๔	มีการสอบสวนการกระทำความผิดในเรื่องการรับสินบน มีการลงโทษทางวินัยกับบุคลากร
๓	การสืบข้อเท็จจริงปรากฏเรื่องราวร้องเรียนมีมูลความจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน / มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิณซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ได้ประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ที่	กระบวนการที่มี ความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	กระบวนการบริหาร งานบุคคล	๑. การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้สอบเพื่อแลกกับการสอบผ่าน และได้เป็นข้าราชการ ตำแหน่งครูผู้ช่วย ในสังกัด สพม.ประจำบึงขันธ์	๕	๒	๑๐ (สูง)
		๒. การรับของขวัญของฝากจากผู้สอบได้หรือผู้ผ่านการคัดเลือก	๓	๓	๙ (สูง)
		๓. การเรียกรับผลประโยชน์จากบุคลากรที่ขอโอนย้ายมาดำรงตำแหน่งในสังกัดเพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกเป็นพิเศษ	๒	๒	๔ (ปานกลาง)
		๔. การรับของขวัญของฝากจากบุคลากรที่ผ่านการโอนย้ายมาดำรงตำแหน่งในสังกัด	๒	๒	๔ (ปานกลาง)
		๕. การเรียกรับผลประโยชน์จากบุคลากรที่สอบเลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกเป็นพิเศษ	๒	๒	๔ (ปานกลาง)
		๖. การรับของขวัญของฝากจากบุคลากรที่ผ่านการเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น	๒	๒	๔ (ปานกลาง)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ที่	กระบวนการที่มี ความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง	๑. การกำหนดคุณลักษณะและ แบบรูปรายการ (TOR) ของพัสดุ ที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธี ประกาศเชิญชวน (วิธีประกวด ราคาอิเล็กทรอนิกส์/e-bidding) ที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับ ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง โดยเฉพาะ	๒	๓	๖ (ปานกลาง)
		๒. การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะ เจาะจง สามารถกำหนดหรือเลือก ผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ จึงอาจทำให้ มีการเรียกรับผลประโยชน์จาก ผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้	๔	๒	๘ (ปานกลาง)
		๓. การรับสินบนของขวัญ ของฝาก จากผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญา	๓	๓	๙ (สูง)

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ได้จัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน โดยนำประเด็นความเสี่ยงมาวิเคราะห์เพื่อหามาตรการป้องกัน ควบคุมความเสี่ยงไม่ให้มีโอกาสเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปริมณฑล พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ที่	กระบวนการที่มี ความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง (Risk Score)			มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			L	I	RS				
๑	กระบวนการบริหาร งานบุคคล	๑. การเรียกรับผลประโยชน์ จากผู้สอบเพื่อแลกกับการสอบ ผ่านและได้เป็นข้าราชการ ตำแหน่งครูผู้ช่วย ในสังกัด สพม.ประจวบคีรีขันธ์	๕	๒	๑๐ (สูง)	๑. การถือปฏิบัติตาม นโยบาย No Gift Policy อย่างเคร่งครัด ๒. การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ ส่วนรวม ๓. การถือปฏิบัติตาม กฎหมาย ข้อระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานบุคคล อย่างเคร่งครัด	๑. สพม.ประจวบคีรีขันธ์ มีการประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. ผอ.สพม.ประจวบคีรีขันธ์ มอบนโยบาย No Gift Policy ให้แก่บุคลากร ในสังกัด โดยให้ถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด ๓. สพม.ประจวบคีรีขันธ์ จัดทำแบนเนอร์อินโฟกราฟิก No Gift Policy ผู้บริหาร การศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัด สพม.ประจวบคีรีขันธ์ “ไม่ให้” และ “ไม่รับ” ของขวัญและของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ เผยแพร่บนเว็บไซต์ของ หน่วยงาน	๑ ต.ค. ๒๕๖๘ - ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กลุ่ม อำนวยการ/ กลุ่มบริหาร งานบุคคล

ที่	กระบวนการงานที่มี ความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง (Risk Score)			มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			L	I	RS				
๑	กระบวนการบริหาร งานบุคคล (ต่อ)	๒. การรับของขวัญของฝาก จากผู้สอบได้หรือผู้ผ่าน การคัดเลือก	๓	๓	๙ (สูง)		๔. จัดให้มีการอบรมหรือ ให้ความรู้เกี่ยวกับ การแยกแยะผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวมให้แก่บุคลากร ในสังกัดทราบ เข้าใจ และ ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๕. บุคลากรที่เกี่ยวข้องมี การศึกษาและถือปฏิบัติ ตามกฎหมาย ข้อระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารงานบุคคล ทั้งการสรรหา การโอนย้าย และการเลื่อนและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ที่สูงขึ้นอย่างเคร่งครัด		
		๓. การเรียกรับผลประโยชน์ จากบุคลากรที่ขอโอนย้าย มาดำรงตำแหน่งในสังกัด เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวก ความสะดวกเป็นพิเศษ	๒	๒	๔ (ปาน กลาง)				
		๔. การรับของขวัญของฝาก จากบุคลากรที่ผ่านการโอนย้าย มาดำรงตำแหน่งในสังกัด	๒	๒	๔ (ปาน กลาง)				
		๕. การเรียกรับผลประโยชน์ จากบุคลากรที่สอบเลื่อน ตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นเพื่อ อำนวยความสะดวกเป็นพิเศษ	๒	๒	๔ (ปาน กลาง)				
		๖. การรับของขวัญของฝาก จากบุคลากรที่ผ่านการเลื่อน และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ในระดับที่สูงขึ้น	๒	๒	๔ (ปาน กลาง)				

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ที่	กระบวนการงานที่มี ความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง (Risk Score)			มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			L	I	RS				
๑	กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง	๑. การกำหนดคุณลักษณะ และแบบรูปรายการ (TOR) ของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีประกาศเชิญชวน (วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์/ e-bidding) ที่เอื้อผลประโยชน์ ให้กับผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่งโดยเฉพาะ	๒	๓	๖ (ปาน กลาง)	๑. การถือปฏิบัติตาม นโยบาย No Gift Policy อย่างเคร่งครัด ๒. การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การแยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์	๑. สพม.ประจวบคีรีขันธ์ มีการประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. ผอ.สพม.ประจวบคีรีขันธ์ มอบนโยบาย No Gift Policy ให้แก่บุคลากร ในสังกัด โดยให้ถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด ๓. สพม.ประจวบคีรีขันธ์ จัดทำแบนเนอร์อินโฟกราฟิก No Gift Policy ผู้บริหาร การศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัด สพม.ประจวบคีรีขันธ์ “ไม่ให้” และ “ไม่รับ” ของขวัญและของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ เผยแพร่บนเว็บไซต์ของ หน่วยงาน ๔. จัดให้มีการอบรมหรือ ให้ความรู้เกี่ยวกับ การแยกแยะผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวมให้แก่บุคลากร	๑ ต.ค. ๒๕๖๘ - ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กลุ่ม อำนวยการ/ กลุ่มบริหาร งานการเงิน และ สินทรัพย์
		๒. การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธี เฉพาะเจาะจง สามารถกำหนด หรือเลือกผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ จึงอาจทำให้มีการเรียกรับ ผลประโยชน์จากผู้ขายหรือ ผู้รับจ้างได้	๔	๒	๘ (ปาน กลาง)	ส่วนรวม ๓. การถือปฏิบัติตาม กฎหมาย ข้อระเบียบ หนังสือสั่งการที่ เกี่ยวข้องกับการ การจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด			
		๓. การรับสินบนของขวัญ ของฝากจากผู้ประกอบการ ที่เป็นคู่สัญญา	๓	๓	๙ (สูง)				

ที่	กระบวนการที่มี ความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง (Risk Score)			มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			L	I	RS				
๑	กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง (ต่อ)						ในสังกัดทราบ เข้าใจ และ ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๕. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการศึกษาและถือปฏิบัติ ตามกฎหมาย ข้อระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง กับงานการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด		

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำนครราชสีมา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕